

ההחלטות בירושלים ישפיעו על מעמדה של ישראל יותר מאשר ההצהרות בריאד

written by מאיר בן שבת | 16.05.2025

שתי מטרות עיקריות היו לנשיא טראמפ בביקורו במדינות המפרץ ואת שתיהן הוא השיג. הראשונה - כלכלית. חתימה על עסקאות, השקעות, הסכמי סחר ושיתופי-פעולה שישפיעו החל מהטווח המיידי ולאורך שנים. השניה ² מיצוב מחודש של ארצות הברית כמעצמה הדומיננטית במזרח-התיכון, תוך דחיקתה של סין, שבעשור האחרון ניצלה את הואקום המדיני-אסטרטגי והרחיבה את נוכחותה ואת השפעתה בעיצוב עתיד המפרץ.

החלטתו של הנשיא טראמפ לקיים את ביקורו הגדול הראשון בריאד אינה מעידה רק על מקומה של הכלכלה בסדר העדיפות שלו, אלא גם על הבנתו כי המזרח התיכון איננו עוד מוקד חיכוך בעייתי שזקוק להרגעה, אלא זירה אסטרטגית חיונית לארה"ב בתחרות עם סין.

במענה לשאלה האם ביקורו מזיז את ישראל לשוליים השיב טראמפ כי הוא סבור שהביקור דווקא טוב לישראל: "העובדה שיש לי מערכת יחסים עם מדינות המזרח התיכון, אני חושב שזה טוב לישראל". ואמנם, בהסתכלות על התמונה הכוללת, אין ספק שישראל צריכה לראות באור חיובי את חיזוק מעמדה ואחיזתה של ארה"ב במזרח התיכון. ברור שגם שלפחות חלק מחזונו של טראמפ, כמו למשל בקשר להרחבת הסכמי-אברהם, לא יוכל להתממש בלי שיתופה של ישראל. ועדיין אין בכך כדי להרגיע את דאגותיה לנוכח ההקרנות השליליות כלפיה, מהמהלכים שהממשל נוקט ומאופן שבו הוא מתנהל, בדרך לשם.

אין המדובר רק על הדילוג על ישראל במסעו הנוכחי של הנשיא טראמפ, אלא על צבר ההחלטות והאירועים מהתקופה האחרונה שחיזקו את הרושם כי עמדתה של ישראל לא מקבלת את המשקל הראוי לה, כבת-ברית אסטרטגית. גם אם מדובר ברושם שגוי או בצירוף מקרים לא מעיד על מגמה, אי אפשר להתכחש לדימוי שנוצר בעקבות זאת ולהשלכותיו השליליות על מעמדה של ישראל.

את התיקון לכך אין לבקש רק במסדרונות הבית הלבן או מצד ידידיה של ישראל בקונגרס, אלא בהחלטות ובמהלכים שישראל תבצע בעצמה.

על ישראל להצדיק את יומרתה להיות מעצמה אזורית, חזקה ומנצחת ³ ולא תלותית ומהססת.

הדשדוש הנמשך ברצועת עזה שוחק לא רק את כוחותינו שבחזית ובמילואים ואת סבלנותו של העורף, ולא רק את מה שנשאר מהלגיטימציה הבינלאומית לאחר שרוב מדינות העולם כבר הפסיקו לדבר על זוועות ה-7 באוקטובר וממוקדות רק בסבלה של האוכלוסיה העזתית, אלא

גם את מעמדה של ישראל בעיני ארה"ב ובקרב ידידיה.

ישראל מצטיירת כמי שאינה בטוחה בהגדרת מטרותיה ואינה נחושה בהשגתן. ישראל נתפסת גם כמי שאינה מנצלת את ההזדמנות ההיסטורית שהעניק הנשיא טראמפ לפתרון בעיית עזה, באמצעות תכנית ההגירה מרצון, בין אם משום הספקות בהכשר המשפטי שיש לה (ואת זאת צריך להסדיר באופן חד) ובין אם מסיבות אחרות.

הנשיא טראמפ כמו גם מארחיו בסעודיה ובאמירויות מבינים שלא ניתן יהיה לכוון סדר אזורי חדש בלי להשלים את משימת מיטוטו של חמאס והשמדת יכולותיו הצבאיות. גם אם אינם מצהירים על כך, הם מבינים כי הפגיעה שישראל הסבה לחמאס היא אמנם כואבת, אבל לא בלתי הפיכה. "היכולת השיורית" יחד עם האחיזה העמוקה של חמאס בציבור יאפשרו לו להשתקם במהירות, בתמיכתן של ההנהגה בחו"ל, איראן ומדינות נוספות.

התיאורים שנלוו להתייחסויות של הנשיא טראמפ על החול'תים ("אמיצים, ספגו עונש אדיר והפגינו הרבה אומץ") ועל הטרוריסט בחליפה א-שארע ("בחור קשוח, לוחם, עם עבר מאוד חזק") מעוררים אצלנו בצדק, תחושת אי נחת לנוכח האדרה (או לפחות האנשה) של מפלצות אדם, אך הם מלמדים בעיקר על האופן שבו מנהיגים מעריכים את יריביהם ואת שותפיהם. בשום אופן אין להמעיט בחשיבותו של השיקול הערכי אך נכון גם להפנים את משקלם הגובר של אינטרסים, נחישות, כוח ועוצמה, במיוחד בהתנהלותו של הממשל הנוכחי וביחסים הבין לאומיים.

טראמפ פועל בנחישות ובקצב המהיר כדי לקדם את האינטרסים האמריקניים. בחלק גדול מהתחומים ² מהלכיו אינם עומדים בסתירה לאינטרס הישראלי. במקום שיש התנגשות ³ הממשל מודע לעמדותיה של ישראל וקשוב לתת מענה לדאגותיה.

מקומה של ישראל אמנם נפקד ממסעו הנוכחי של טראמפ, אך הישגיה לאורך המלחמה, עוד לפני בחירתו לנשיאותו הנוכחית, הם שסללו את הדרך לשינוי פני האזור.

במלחמה זו ישראל סיפקה עדויות רבות גם לנחישותה. אם נוצר ספק עדכני בקשר לכך ⁴ עליה להסירו. לא אלמן ישראל!

המאמר התפרסם במקור ראשון, בתאריך 16.05.2025.